

Prof. dr hab. Jerzy Samochowiec
Katedra i Klinika Psychiatrii PUM
Broniewskiego 26
71-460 Szczecin

Szczecin 2015-01-09

Ocena dorobku naukowo-dydaktycznego i organizacyjnego

dr n. med. Napoleona Waszkiewicza w związku z wnioskiem o otwarcie
przewodu habilitacyjnego

Dr n. med. Napoleon Waszkiewicz urodził się 1978 roku w Białymstoku. W 1997 roku rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej, gdzie w roku 2003 otrzymał dyplom lekarski. Po odbyciu obowiązkowego stażu podyplomowego w latach 2003-2004, w ramach wolontariatu pracował w Klinice Psychiatrii Akademii Medycznej w Białymstoku. W latach 2006-2008 odbył szkolenie specjalizacyjne w ramach rezydentury, następnie w latach 2008-2010 zatrudniony został na stanowisku asystenta, a od 2011 roku na stanowisku asystenta do chwili obecnej. W tymże roku otrzymał tytuł specjalisty w dziedzinie psychiatrii. Od 2012 roku pracuje także w Ośrodku Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Białymstoku.

Na podstawie pracy pt.: „*Wpływ zatrucia alkoholem etylowym na wybrane białka odporności swoistej i nieswoistej śliny*” w 2010 roku uzyskał stopień doktora nauk medycznych na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Stomatologii i Oddziałem Nauczania w Języku Angielskim Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Dr n. med. Napoleon Waszkiewicz posiada doświadczenie dydaktyczne. Prowadzi seminaria i ćwiczenia z psychiatrii dla studentów kierunku lekarskiego anglo- i polskojęzycznego oraz wykłady, seminaria i ćwiczenia z psychiatrii dla studentów dietetyki, pielęgniarstwa, położnictwa, ratownictwa, fonoaudiologii i fizjoterapii. Poglądowe artykuły edukacyjne, komentarze i listy do redakcji zostały wielokrotnie opublikowane w czasopiśmie polskich i zagranicznych.

Za osiągnięcia w pracy zawodowej Opiniowany otrzymał w 2012 roku zespołową nagrodę Rektora Uniwersytetu Medycznego I stopnia za osiągnięcia dydaktyczne. Wielokrotnie otrzymał Zespołowe Nagrody Naukowe I, II i III stopnia za osiągnięcia naukowe, stypendium - Kapitał ludzki w 2011 roku oraz dwukrotne wyróżnienie prezentacji plakatowej na Zjeździe Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego. Brał udział w 10 projektach badawczych.

Działalność organizacyjna dr n. med. Napoleona Waszkiewicza jest szeroka: wielokrotnie podejmował pracę w komitetach organizacyjnych takich konferencji jak: Podlaskie Warsztaty Psychiatryczne, Międzynarodowa Konferencja Glycomarkers Food Disease w 2010 roku oraz Letnie Sympozjum Medycyny ratunkowej Wieku Dziecięcego w 2012 roku. Jako kierownik specjalizacji z psychiatrii opiekuje się 3 specjalizantami. Sprawuje także opiekę nad młodymi naukowcami jako opiekun koła naukowego działającego przy Klinice Psychiatrii UM w Białymstoku. Jest promotorem i opiekunem 5 prac magisterskich.

Jest członkiem następujących towarzystw naukowych i stowarzyszeń: Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego od roku 2010, Polskiego Towarzystwa Badań nad Uzależnieniami od 2011 roku oraz Euroglycoforum Research Network of European Glycoscience Expertise od 2012 roku.

Dorobek naukowy dr n. med. Napoleona Waszkiewicza stanowi **65 prac oryginalnych** twórczych o łącznej punktacji **60,982 IF** oraz **1024 MNiSW** (w tym 5 prac stanowiących rozprawę habilitacyjną), **22** prac poglądowych o łącznej punktacji **14,641 IF** oraz **242 MNiSW** (w tym 2 stanowiących rozprawę habilitacyjną), **1** praca kazuistyczna o punktacji **2,233 IF** oraz **30 MNiSW**, **7 rozdziałów** w monografiach/książek o łącznej punktacji **52 MNiSW** oraz **86** doniesień zjazdowych (krajowych i zagranicznych). Sumaryczny wskaźnik **IF** prac wynosi **77,856**, a łączna punktacja **MNiSW 1296**.

Ponadto jest współautorem innych publikacji nieujętych w podsumowaniu dorobku:

- 10 listów do redakcji opublikowanych w pismach punktowanych IF -o łącznej punktacji **93,668 IF** oraz **380 MNiSW**: w tym 5 listów do redakcji opublikowanych w wersji drukowanej oraz 5 listów opublikowanych w pismach online (pierwszy autor w 10 listach do redakcji)
- 3 oryginalnych pełnotekstowych prac naukowych opublikowanych w suplementach czasopism punktowanych IF -o łącznej punktacji **2,117 IF**, **39 MNiSW**.

Liczba **cytowań** wg Web of Science: **285**; **H-index**: **10**

Główne zainteresowania działań naukowych Opiniowanego sprowadzają się do następujących zagadnień:

- Wpływ ostrego i przewlekłego zatrucia alkoholem etylowym na organizm (w szczególności na ślinę i jamę ustną) oraz poszukiwanie biomarkerów zatruc alkoholu.
- Glikokonjugaty oraz aktywność egzoglikozydaz lizosomalnych oraz antyoksydacyjna w chorobach nowotworowych, reumatologicznych, metabolicznych i żywieniu pozajelitowym.
- Schizofrenia w aspekcie zmian w neuroobrazowaniu, metabolicznych oraz hormonalnych.

W tym nurcie poszukiwań utrzymana jest praca habilitacyjna Opiniowanego. Tematem pracy jest: „*Markery enzymatyczne śliny u osób uzależnionych od alkoholu*”.

Na rozprawę habilitacyjną składa się 7 prac (wskaźnik Impact Factor: **16.486**; punktacja MNiSW 205):

1. **Waszkiewicz N**, Chojnowska S, Zalewska A, Zwierz K, Szulc A, Szajda SD. Salivary exoglycosidases as a marker of alcohol dependence. *Alcohol and Alcoholism* 2014; 49(4):409-416. (**Medline, MNiSW - 35, IF - 2,092**).
2. **Waszkiewicz N**, Jelski W, Zalewska A, Szulc A, Szmitkowski M, Zwierz K, Szajda SD. Salivary alcohol dehydrogenase in nonsmoking and smoking alcohol dependent persons. *Alcohol* 2014; DOI: 10.1016/j.alcohol.2014.04.003. (**Medline, MNiSW - 25, IF - 2,038**).
3. Kratz EM, **Waszkiewicz N**, Kałuża A, Szajda SD, Zalewska-Szajda B, Szulc A, Zwierz K, Ferens-Sieczkowska M. Glycosylation changes at the salivary glycoproteins of alcohol-dependent patients: A pilot study. *Alcohol and Alcoholism* 2014; 49(1): 23-30. (**Medline, MNiSW - 35, IF - 2,092**).
4. **Waszkiewicz N**, Zalewska-Szajda B, Chojnowska S, Szajda SD, Zalewska A, Konarzewska B, Szulc A, Wojtulewska-Supron A, Kęпка A, Knaś M, Ładny JR, Milewski R, Zwierz K. The salivary beta-HEX A% index as an excellent marker of periodontitis in smoking alcohol-dependent persons. *Disease Markers* 2013; 35(5): 457-463. (**Medline, MNiSW - 25, IF - 2,174**).

5. **Waszkiewicz N**, Chojnowska S, Zalewska A, Zwierz K, Szulc A, Szajda SD. Salivary hexosaminidase in smoking alcoholics with bad periodontal and dental states. *Drug and Alcohol Dependence*. 2013; 129(1–2): 33–40. **(Medline, MNI SW - 40, IF - 3.278)**
6. **Waszkiewicz N**, Szajda SD, Zalewska A, Szulc A, Kęпка A, Minarowska A, Wojewódzka-Żeleznikowicz M, Konarzewska B, Chojnowska S, Ladny JR, Zwierz K. Alcohol abuse and glycoconjugate metabolism. *Folia Histochemica et Cytobiologica*. 2012; 50(1): 1-11. **(Medline, MNI SW - 15, IF - 1,101)**
7. **Waszkiewicz N**, Szajda SD, Kęпка A, Szulc A, Zwierz K. Glycoconjugates in the detection of alcohol abuse. *Biochemical Society Transactions*. 2011; 39(1): 365-369. **(Medline, MNI SW - 30, IF - 3.711)**

Założeniem rozprawy habilitacyjnej jest zwrócenie roli na szczególne znaczenie glikokoniugatów w diagnostyce nadużywania oraz uzależnienia od alkoholu. Habilitant zwraca uwagę na znaczne uszkodzenia alkoholowe glikokoniugatów tkanek u osób uzależnionych od alkoholu, które mogą być spowodowane bezpośrednio etanolem, jego głównym metabolitem - aldehydem octowym oraz metabolitami nieoksydacyjnymi jak FAEE's, a także ROS i wynikające z powyższych możliwości diagnostycznego wykorzystania tych glikokoniugatów, do oceny nadużywania ostrego i uzależnienia od alkoholu.

Autor porównał aktywność, aktywność-specyficzną (aktywność przeliczoną na zawartość białka śliny) oraz aktywność-wydzielniczą (aktywność przeliczoną na wydzielanie śliny) enzymu -heksoaminidazy (HEX) oraz izoenzymów HEX A i HEX B w ślinie osób zdrowych z aktywnością/aktywnością-specyficzną/aktywnością-wydzielniczą u osób uzależnionych od alkoholu (niapałających) oraz uzależnionych od alkoholu (pałających). Dokonał pomiaru wskaźników HEX% A (aktywność izoenzymu HEX A do całkowitej aktywności HEX) oraz HEX% B u kobiet i mężczyzn uzależnionych od alkoholu pałających powyżej 10 papierosów na dobę, identyfikując niektóre glikoproteiny śliny -zmienionych przez przewlekłe picie alkoholu. Autor zbadał dalszy profil zmian enzymów uczestniczących

w glikozylacji/deglikozylacji oraz ich przydatność diagnostyczną w detekcji uzależnienia od alkoholu próbując wyjaśnić mechanizmy niektórych patologii jamy ustnej, dokonujące się u palących i niepalących alkoholików.

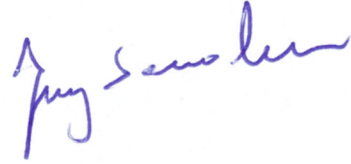
Habilitant sformułował następujące wnioski płynące z wyników jego badań:

1. Macierz międzykomórkowa i płyny ustrojowe (np. ślina) zawierają znaczne stężenia i aktywności enzymów, uczestniczących m. in. w metabolizmie glikoprotein, mogących być markerami uzależnienia od alkoholu.
2. Osoby uzależnione od alkoholu, palące i niepalące, mają istotnie mniejsze wydzielanie śliny oraz znacznie gorszy stan przyzębia i uzębienia, w porównaniu do osób z grup kontrolnych.
3. Izoenzym A β -heksozoaminidazy (HEX A) oraz β -glukuronidaza (GLU) śliny są markerami uzależnienia od alkoholu o dużej czułości i swoistości, nawet u osób palących papierosy.
4. Alfa-amylaza, klusteryna, haptoglobina, lekkie i ciężkie łańcuchy immunoglobulin oraz transferyna w ślinie, mogą być potencjalnymi markerami uzależnienia od alkoholu, co wymaga potwierdzenia w badaniach szczegółowych.
5. Synergistyczny i szkodliwy efekt działania etanolu i dymu tytoniowego, powodujący bardzo wysokie stężenia zanieczyszczeń i metabolitów w ślinie, m. in. aldehydu octowego, mogą prowadzić do inaktywacji enzymów śliny m. in. metabolizujących alkohol np. dehydrogenazy alkoholowej, lub odwracać reakcje przez nie katalizowane.

Znaczący dorobek naukowy, organizacyjny, dydaktyczny oraz wartość poznawcza i edukacyjna przedstawionej pracy habilitacyjnej spełniają kryteria wymagane dla przewodów habilitacyjnych zgodnie z Ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym.

Dorobek naukowy i wartość poznawcza prac składających się na rozprawę habilitacyjną spełniają kryteria wymagane dla przewodów habilitacyjnych zgodnie z Ustawą o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz.U. z 2003 r., nr 65, poz. 595, Dz.U. z 2005 r., nr 164, poz. 1365, Dz.U. z 2011 r., nr 84, poz. 455).

Podsumowując uważam, że całokształt pracy naukowej dr n. med. Napoleona Waszkiewicza jest wkładem do nauki polskiej i światowej. Całokształt dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego i napisana praca habilitacyjna dr n. med. Napoleona Waszkiewicza w pełni uzasadniają dopuszczenie do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

16567572 prof. dr hab. Jerzy Samochowiec
specjalista w dziedzinie kardiologii
certyfikowany w dziedzinie kardiologii
specjalista PTP
RI 470